

39918

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
04.02.2026

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremlerin üzerinden üç yıl geçmiş olmasına rağmen, bölge halkının adalet talebi yapısal engeller, yargısal pratiklerdeki keyfiyet ve "cezasızlık" politikalarıyla karşı karşıyadır. "Adalet Peşinde Aileleri Platformu" tarafından edindiğimiz bilgiler; bilirkişi süreçlerindeki usulsüzlüklerden kamu görevlilerinin zırhla korunmasına, mülkiyet hakkının ihlalinin idarenin sorumluluğunun gizlenmesine kadar geniş bir sistematik hak ihlali tablosu çıkmaktadır.

- Aradan geçen 3 yıla karşın yargılamalarda bilirkişi raporu hazırlanmayan dosyalar bulunmakta; adaletin gecikmesinin yanında sorumluların açığa çıkmasına engel olunmaktadır.
- Özellikle kamu görevlilerinin yargılanması noktasında soruşturma izni verilmemekte; verilen soruşturma izinleri ise soruşturma dosyalarına çok geç girmekte ve kamu görevlilerinin yargılanması engellenmektedir.
- Açılan tazminat davalarında ceza davaları bekletici mesele yapılmakta; ihtiyati haciz için gerekli şartlar oluşmasına karşın mahkemeler bu tedbiri uygulamaktan imtina etmektedir.
- 4539 sayılı Kanun uyarınca depremzedelerden adli yardım için belge aranmaması gerekirken, mahkemelerin ısrarla fakirlik belgesi veya mal varlığı sorgusu yaparak adli yardım taleplerini reddetmektedir.
- AFAD'ın İRAP raporlarında tüm riskleri önceden tespit ettiği ve "önlenebilir" olduğunu bildirdiği halde idari yargı davalarında "kaçınılmazlık" indirimi yapılarak idarenin sorumluluğu azaltılmaktadır.
- Barınma hakkı kapsamında verilen "yerinde dönüşüm" destekleri, birer "tazminat" gibi görülerek maddi tazminat davalarının reddine gerekçe yapılmaktadır.

Platform tarafından somut örnekleriyle belgelenen cezasızlık ve hak ihlalleri, depremin ardından her türlü mağduriyetin yanında depremin yarattığı yıkımın yargıda da sürdürüldüğünü açıkça ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda;

1. Deprem yargılamalarının adli ve idari yargı süreçlerine ilişkin Bakanlığınızın özel bir takip planı var mıdır? Açıklayınız.
2. 6 Şubat depremlerinin üzerinden 3 yıl geçmiş olmasına rağmen, bilirkişi raporu henüz hazırlanmamış ve bu nedenle sürüncemede bırakılan dosya sayısı kaçtır? Bu raporların geciktirilmesiyle asıl sorumluların açığa çıkmasının engellemesi ve yargılamayı geciktirmesine karşı Bakanlığınızın ne tür çalışmaları bulunmaktadır?
3. Rana Apartmanı ve Arı Apartmanı gibi dosyalarda olduğu üzere, 3 yıla rağmen iddianamesi düzenlenmeyen kaç dosya bulunmaktadır?
4. Kamu görevlileri hakkında verilen soruşturma izinlerinin aylarca adli dosyalara ulaşmamasının ve yargılama sürecine dahil edilmemesinin gerekçesi nedir? Bakanlık bürokrasisi, kamu görevlileri için fiili bir "cezasızlık zırhı" mı oluşturmaktadır?
5. Açılan tazminat davalarında ihtiyati haciz için gerekli yasal şartlar oluşmasına rağmen, mahkemelerin bu tedbiri uygulamaktan imtina ederek sorumluların mal kaçırmasına zemin hazırlamasına dair bir inceleme başlatılacak mıdır? Depremzedelerin tazminatları hangi yöntemle garanti altına alınacaktır?
6. 4539 sayılı Kanun'un depremzedelerden adli yardım için belge aranmayacağına dair amir hükmüne rağmen, mahkemelerin "fakirlik belgesi" veya mal varlığı sorgusu dayatmasıyla hak arama özgürlüğünü kısıtlamasının önüne nasıl geçilecektir?
7. AFAD'ın kendi hazırladığı İRAP raporlarında tüm risklerin "önceden tespit edildiği" ve "önlenebilir" olduğu açıkça belirtilmişken, idari yargı kararlarında "kaçınılmazlık" indirimi yapılarak idarenin sorumluluğunun azaltılmasının hukuki dayanağı nedir?
8. Barınma hakkı kapsamında sağlanan "yerinde dönüşüm" desteklerinin, mahkemelerce bir "tazminat" ödemesi gibi değerlendirilip maddi tazminat davalarının reddine gerekçe yapılması hangi mevzuata ve hukuk ilkesine dayanmaktadır?
9. Özellikle teknik bilgiye sahip sorumlular bakımından yargılamaların "bilinçli taksir" yerine "olası kast" üzerinden yürütülmemesinin hukuki gerekçesi nedir?
10. Deprem davalarında ortaya çıkan bu sistematik yargısal pratikler ve raporlarla belgelenen yapısal sorunlar, depremzedelerin adalete erişimini engelleyen bilinçli bir politikanın sonucu mudur?